

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Eelyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidéken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 Heller.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275.
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Péter és Pál napján.

Debreczen, június 28.

(K. sz.) A magyar gazdasági élet nagyjelentőségű napjához értünk el. Hosszu századokon át tradícióvá lett Péter és Pál napját az aratási munkálatok megkezdésének időpontjául megjelölni. Ha nem kalendáriumszerű fontossággal, ha valamivel utóbb is, ez időtájt megzendül a kasza az aratónép kezében s a munkától kérges tenyerek hozzálátnak, hogy bajtól, veszedelemtől óva, minél hamarabb tető alá hozzák az Isten áldását, a mivel a gazdaember egész esztendei munkáját megjutalmazza.

E pillanatban még ugy látszik, hogy annyi esztendő balszerencséje után ez évben jobb esztendő derült a magyar gazdára. A földművelésügyi miniszter termés jelentése jó közepes termést helyez kilátásba. Felesleges talán szót is vesztegetni arra, hogy Magyarországon egy negyven millió métermázsás buza-termés mit jelent. Szinte kizárólag agrár ország vagyunk, a nemzeti

jövedelem főforrása a mezőgazdaság s ha a gazdának jól megy a sora, az egész ország fellendül. És ma még ára is van a búzának és sok feltevés szól a mellett, hogy a gazda jó pénzért eladhatja majd őszszel is termését. E pillanatban az egész ország szeme a magyar gazdán csügg. Es ha az egész ország szívből fakadó imáját meghallgatja a teremő, ugy a gazda bajtól veszedelemtől menten fogja betakarítani szorgalmának és termésének gyümölcsét.

Miközben a kormány tagjai már megkezdtek, avagy a közelebbi napokban megkezdik szabadságidejüket, Darányi miniszter egész napját ott tölti miniszteriumában. Személyesen óhajt intézkedni tárczájának e legfontosabb időszakában.

Örömmel regisztrálhatjuk, hogy az aratási munkálatok, a munkaerők készenlétének szempontjából, a legnagyobb rendben és zavartalanságban fognak lefolyni, a mint ez az előjelekből megállapítható.

Mezőgazdasági munkások elé-

gületlenségéről sehonnan az országból hir nem érkezik.

Az aratási szerződéseket annak rendje és módja szerint megkötötték már jó előre.

Munkáskéz hiányáról sem esik panasz.

A részes aratóknak jó keresetre nyílik kilátás.

Olyan tények ezek, a melyek a közvélemény figyelmét jórészt elkerülik. Pedig mindez — a mitől Isten óvjon — másként is lehetne. Nem is olyan régen, néhány éve csak, aggasztó mérveket öltött az Alföldön az agrárszociális mozgalom.

Az ország arató-sztrájkjától remegett; a gazda az előtt a lehetőség előtt állt, hogy munkájának gyümölcse ott vesz el a perzselő nap hevében, mert nincs tenyér, a mely az érett kalászt learassa.

A kormány hatalmas munkástartalékokat gyűjtött együvé, erélyes, szigorú rendszabályokkal élt, hogy az országot a veszedelemtől megóvja.

A fenyegető csapást ebben si-

A „Szabadság“ tárczája.

Álmatlan éjszakák.

Mennék aludni már, de nem tudok.
 Szemem lehunyva, bánatom viraszt;
 Amit szenvednek embertársaim,
 Szegény szívem mind együtt érzi azt.

Egyszerre látok millió sebet;
 Jajgatnak a letiport szenvedők,
 Amig reájuk rakja lánczait
 Az önzés, az erőszak és a góg.

Főlem roskadnak, sorsuk átka nyom;
 Erőtlen árnyuk, mint a kő, nehéz;
 Vergődöm, úgyam égő máglya tán
 És mintha fojtogatna sirpenész!

Irtóztóztató álmatlan éjszakák!
 Az eszme sápad, a világ beteg . . .

S én csak virasztok mozdulatlanul,
 Látom a vészt, de nem segíthetek.

Rudnyánszky Gyula.

Secessió.

I.

Mikor még kettőnk egy leány szeretett,
 Egymáshoz minckünk szólni sem lehetett.

Ellenségé lettünk, gyűlölettel telve,
 Azzá tett az a lány megosztott szerelme.

Most már . . . barátsággal szoríthatunk kezet,
 Hiszen az a kis lány másik kettőt szeret.

II.

Örök hűségről esküdöztek,
 S egy szép nap összekülönböztek.

A lány azt mondta, ő nem békül,
 Tudni sem akar kedveséről.

A flu soká kérte . . . kérte . . .
 Aztán pisztolyt vett a kezébe,

Kibandukolt a tópartjára,
 Lesütött fejjel, busan járva.

A mért oly könnyen eleresztik,
 S békákra lövöldözöt estig.

Szilágyi Imre.

Erő.

Irta: Szentmiklósi József.

A ponyvasátor alatt türelmetlenül zajongott a nagyságos nép. Látni akart a garasaiért, látni és pedig lehetőleg vért, de legalább is egy-két derekas kupánverést. Ugy hitte, hogy a biléta után jussa van hozzá és mindegyre erősebben hangoztatta a szerzett jogok tiszteletben tartásának és a cirkuszigazgató k. kötelességének szoros összefüggését.

Michelstädter S. E. & H.

Kizárólag czipő-raktár. Bevéselt szabott árral.

Piacz-utca 40. szám,

a HUNGÁRIA-KÁVÉHÁZZAL szemben.

került elhárítani. És azóta a földmívelésügyi miniszter a bajoknak gyökeréig lehatolt s ma már el lehet mondani, hogy agrárszociális igazgatók tanainak ebben az országban ninesen talaja.

Ez a Darányi Ignác érdeme.

A szocialista törvények egész sorozata, a cselédpénztár létesítése, a jóra való munkás emberek kitüntetése, a népszerű, oktató irodalom felkarolása voltak a miniszter eszéi abban a harcban, a melyben nemes versenyre kelt az igazgatókkal a munkások szimpáthiájának megszerzéséért.

És a győzelem az övé lett. Ma már a munkás nem ül fel az igazgatók csábításának; boldogulását munkája becsülettel teljesítésében keresi s érdekeit megóva látja Darányi miniszter törvényeiben.

Igy Péter és Pál napján, az aratás előestéjén jól esik ezt fixiroznunk, mint népszerű földmívelési miniszterünknek egy animens érdemeit.

Am minden esztendő, a melyet szerencsésen és baj nélkül sikerül lezárunk, kell, hogy mementó gyanánt szolgáljon nekünk arra, hogy tovább, a századokon át meghaladt ösvényen nem haladhatunk.

Ez ország haladásának utját ki kell szélesítenünk a modern kulturállamok útjához alkalmazkodva.

Egy pillanatig sem szabad szem elől téveszteni, hogy közgazdaságunk kizárólagos tápláló forrása tovább a mezőgazdaság nem maradhat. Iparfejlesztés híján, a kor kö-

vetelményeivel lépést nem tarthatunk.

A rengő-ringó kalásztenger mellett szüksége van az országnak a gyárak füstölő kéményeire. Apponyi Albert gróf mondta legutóbbi jászberényi beszédében:

— Nem mehet ez így tovább. Egy ország közgazdasági állapotát nem szabad attól tenni függővé, hogy miből esik az eső!

A napszamosok kifizetése.

— *Miniszteri rendelet.* —

Debreczen, június 29.

A bérkeresetből élő népesség szociális helyzetének javítása és jogainak biztosítása érdekében a kormány tüzetesebb intézkedéseket tesz. Ujabbban az állami közutak fenntartási munkáinál alkalmazott napszamosok bérének kifizetési ügyét szabályozta a kereskedelmi miniszter s a következő rendeletet adta ki az államépítészeti hivataloknak, közölvén ezt Hajdúvármegyével is, felhíván a rendelet szigorú betartására.

A szóban forgó rendelet így szól:

Tapasztaltam, hogy az állami közutak fenntartási munkáinál alkalmazott napszamosok és fuvarosok napibérének kifizetésénél az államépítészeti hivatalok szolgálatára vonatkozó utasítás 83. §-ának idevágó rendelkezései gyakori esetekben nem tartanak.

Miután pedig az államkincstár érdekében az említett napibérek kifizetése körül követendő és az említett utasításban körvonalozott eljárás pontos betartását feltétlenül szükségesnek tartom,

ezennel elrendelem, hogy az állami közutakon az államépítészeti hivatalok által végrehajtandó munkáknál alkalmazott napszamosok és fuvarosok napibérének kifizetése mindig az illetékes községi előjáróság, lehetőleg a bíró és jegyző jelenlétében történjék, még pedig a mennyiben lehetséges, az illető község hivatalos helyiségében, ha pedig ez a napszamosok sokaságánál fogva keresztülvihető esetleg nem volna, ez esetben az illetékes községi előjáróság egyik hites tagjának a napszamosok kifizetésének helyszínén lesz elszámolandó.

Ily esetben az illető hites előjárósági tag jogosítva leendő napdíját az illető államépítészeti hivattal szemben felszámítani és e napdíj: az utfeltartási előlegből kifizetendő és szabályszerűen elszámolandó.

A községi előjáróság köteles leendő ügyelni arra, hogy az általa záradékolandó napszamosok kifizetési lajstromokban csak oly egyének nevei soroltassanak fel, a kik a kifizetésnél tényleg jelen voltak és a napszamosok kifizetési lajstromában fölvevett neveik mellett kitüntetett napszamosok összegeket tényleg az illető községi előjárósági tag előtt fel is vették.

Az illető előjáróságnak, vagy előjárósági tagnak a napszamosok kifizetési lajstromra vezetendő igazoló záradék aláírása előtt kötelessége meggyőződni arról, hogy az egyes napszamosok neve mellett a napszamosok kifizetési lajstromban kitüntetett napibér egységek tényleg megfelelnek e azoknak a napbérösszegeknek, a melyek az illető község területén hasonlóan végzett munkáknál érvényben vannak és csak akkor írhatja alá a napszamosok kifizetési lajstromba vezetett igazoló

A zugó nép megkapta egyébként, a mit kívánt: a világhírű Zula és Kovács János kiállották az aréna porondjára.

A világhírű Zula, családi néven Sonnenfeld Mór, atletája volt a cirkusznak. Nappal zsákot hordott a rakodópartól a hajóba, esténként a titokzatos Zula név alatt néhai, istenben boldogult Herkulest igérte legőzni sok igyekezettel, kevés eredménnyel. Kovács János tisztes molnárlegény a falu becsületét akarta megmenteni, kiállott a középre azzal az erős elhatározással, hogy legalább is egyszerre lapítja monsieur Zula faji jellegű, erős kajla fülét.

Kezet fogtak úgy, a mint divat; nekiiramodtak egymásnak s a közönség izgatottan leste az erők mérkőzését. Minden szem a csatázó izmokat bámulta és kisértetve észre a művészet deszkatemplomában, hogy műsoron kívül ugyan, de nemcsak Zulák — mások is birokra készülnek.

A mások: egy édes, erős baba s egy kevésbé édes fiu szemközt ültek egymással. Régi ismerősök, ha mindjárt ismeretség nélkül is. A leány ismerte a fiut, legalább azt hitte. Biztost akart tudni s úgy találta, hogy legalkalmasabb lesz a rögtöni próba. Az a gondolata támadt, hátha ő is összemérné az erejét azzal a büszke gyerekekkel, a ki ismeretlenül sértette, kisebbitette és mégis félve kerülte a szeme pillantását. Nem gondolkodott sokat. A nyilvánosság előtt

bántotta a fiu, tanuk előtt történjék a fiu, tanuk előtt történjék a viadal is.

Zulák agyarkodtak. A nép boldog volt és tombolt, lelkesedve. Kinek tünt volna fel egy leány és fiu ügye?! A leány beárta az alkalmas perczet s mikor a fia lopva, nehogy észrevegye — rátekintett, egy hatalmas szempillantással birokra hívta amazt. Szép fűrtös fejét hátravetette: leányos, fehér arca kipirosodott; a szeme, a tekintete — beszélt:

— Nos uracskám elő a merszel! Ön engemet, ismerős ismeretlent kevesebbre becsül egy másiknál, ezerszer többnek tart egy másikat s mégis kerül, fél a közelembé jönni, fél a tekintetemtől reszket a mosolyomtól — mert gyáva, mert gyöngy.

A fiu megértette a leányt. Érezte az igazát is, de mégse volt hajlandó a szemtornára. Legyen úgy, a mint mondja; legyen ő az erős, az értékes — mégsem kér belőle. Neki jobban tetszik az a másik, az a fehér, angyali teremés, a ki valahol messze gyűrött újságlapot rejteget a párnája alatt és kis poétája emlékével alszik, álmodik. Szereti azt a másikat s kinek mi köze hozzá. Egy lenéző pillantással válaszolt, elmondta benne mindezt.

Kovács János erősen tartotta magát Zula urnak esődött mondott a tudomány. A kupánvágások kölesönösségen alapuló műveletével egyéb eredményre nem ju-

tottak. A cirkuszt tapsolt, a hősök megosztottak rajta s aztán közkivánatra — visszavonhatatlanul utoljára, kilenczedszer rugaszkodtak egymásnak.

A leány nem maradt adós a válaszzal. Figyelmeztette a fiut, hogy gyávaaságot is emlegetett, hogy férfiatlan lenne a kihívást visszautasítani. A gyáva szóra fölébredt az álmosodó fiu s egy pillanatra elfeledve azt a másikat, harcban szállt a démonnal. Farkasszemet néztek. A leány mosolygott, a fiu konok, szinte haragos volt, de birta a szíren csábító pillantásait.

Mérkőztek az erők. A csata hevében észre sem vették, hogy Zulák már végeztek, csak a cseh trombitások klaszszikus indulója sértette annyira a dobhártyájukat, hogy önkéntelenül félbeszakították a vitatkozást.

A közönség elégedetlenül tódult ki felé a ponyva alól, azzal az erős hittel, hogy megcsalták. Mr. Zula közönséges csepürágó, ha nem az lenne — odaesapta volna a földhöz a jeles molnárt, annak rendje és módja szerint. Hunczuta a német, ez volt az általános vélemény.

A másik birok tragikusabban végződött. Az erős leány szeme pillantása összetört, legyőzte a fiut. Rabjává tette. Ez azonban mellékes és nem tartozik Zula ur, a Herkules-akarnok eszéhez.

lászáradékok, ha közvetlenül meggyőződést szerzett arról, hogy a napszámbérfizetési jegyzékben felsorolt összegeket fizessék ki, a kik a többször említett jegyzékben megnevezve vannak.

Ha pedig a már előre elkészített napszámbérfizetési jegyzékben megnevezett napszámosok közül valamelyik a napszámbérek kifizetésénél meg nem jelennek és az abban kitüntetett napszámbérösszeget tényleg fel nem venné, kötelessége leendő az előjárásági tagnak az illető kifizetést teljesítő utmestert, vagy a műszaki tisztviselőt felhívni, a kifizetésnél meg nem jelent napszámost nevének a név mellé a napszámbér fizetési jegyzékben kitett összegnek a törlesztése.

Midőn ezimet a fenti részletesen előírt eljárás szigorú betartására utasítom, egyúttal értesítem, hogy egyidejűleg kiadott rendelettemmel a vármegyei törvényhatóságokat is felhívtam, miszerint intézkedjék, hogy a fentebb körülírt eljárás a községi előjárások által is szigorúan betartassék.

Nász a Zádor-családban.

Nedetzky Ferencz és Zádor Vilma esküvője.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 28.

Debreczen város egyik közbecsült, előkelő családja önnepet ült tegnap — a boldog szerelem frigykötésének poétikus, virágos nászünnepe. Fenyéri Zádor Lajos nagyműveltségű, bájos leányát fenyéri Zádor Vilmat vezette oltárhoz, boldog szerelmese nedetzei Nedetzky Ferencz a hatodik Vilmos huszárezred daliás kapitánya.

Délelőtt 11 órakor volt a polgári esküvés Oláh Imre anyakönyvvezető előtt, a ki magas szárnyalású, hatásos szavakkal ödvözölte a boldog fiatal párt. Tanuként nagyböloni Bölöny József ugrai röldbirtokos, a kolozsvári Nemzeti Színház volt intendánsa és Vecsey Zoltán földbirtokos szerepeltek.

Az egyházi esküvő fél tizenkettőkor kezdődött. Hosszu, díszes kocsisorban vonult a nász előkelő vendégserege a Kossuth-utcai Zádor-háztól — a nagytaplomba. Az utcák közönsége sorfalat állott és az emeleti erkélyek és ablakok kíváncsi érdeklődőkkel teltek meg a merre az impozáns nászmenet elhaladt. A nagytaplom minden zuga megtelt előkelő közönséggel s a bejárat előtti nagy térségen valóságos emberáradat fogadta az érkezőket.

A hosszu kocsisor első fogatán két bájos baba Vecsey Bertuska és Zádor Ilus ültek Kardos Zolival és Vecsey Zoltánkal. A bájos gyerekek templom nagyajtójánál foglaltak állást s ott várták be a boldog mátkapárt. Sorra érkeztek a fogatokon a násznagyok: nagy-böloni Bölöny József és Vecsey Zoltán s jött a rózsás arezu, szép menyasszony — hófehér selyembe. Díszes uszályát a kis nyoszolyók vitték utána a templom szőnyegén s követték a násznép fényes tolettjei. A templomba a következő sorrendben jöttek az előkelő vendégek:

Az örömanya fenyéri Zádor Lajosné Vecsey Zoltán karján.

Láposy Ferenczné, Szabó Kálmánnal.

Kaszanyitzky Endrené, Kardos Lászlóval.

Szabó Kálmánné, Kaszanyitzky Endre.

Kardos Lászlóné, Wespriény Zoltán.

Csanak Józsefné, Gödölle Rudolf főhadnagy.

Szabó Lászlóné, gróf Keglevich György.

Sesztina Endrené, Kaszanyitzky Andor.

Tóth Aurelné, Sesztina Jenő.

Ifju Kardos Lászlóné, Bernáth Kálmán.

Kaszanyitzky Andorné, Dragota Miklós.

Bernáth Kálmánné, Tóth Aurél.

Nyoszolyó lányok és vőfélyek voltak: Szabó Margit, Havas Gábor honvédszár főhadnaggyal; Zádor Czezei — gróf Haller Pállal; Szabó Kata, báró Podmaniczky Bélával.

Ott voltak továbbá: Kaffka Ignác tábornok, Máriaassy László ezredparancsnok, a helyőrségek tisztikara majdnem teljes számmal. Csanak József, Molnár Ferencz, Zádor Ervin, Szabó Nándor, ifj. Kardos László, Fráter Ernő, Keresztfalvy Géza, Kun Béla, Kardos Endre, Béla és Gyula s még számosan a debreczeni arany ifjuság ismert alakjai.

Az esketési szertartást Könyves Tóth Kálmán végezte, költői szavakkal, lendületes szónoklattal kérve az ég áldását a boldog szerelem nászára. Esküvő után dejenner volt az „Angol Királynő” dísztermében, mely számos felköszöntővel csak a késő délutáni órákban ért véget az üdvözlő táviratok felolvasásával. Táviratilag gratuláltak a boldog nász vendégségét Leonhardi báró ezredes, gróf Battányi Gábor, — Rösler Richárd és mások, — hogy a többiekrol most említést ne tegyünk. A menyasszonyi ruha, mely művészi remek számba megy fehér Radanez selyemből készült, hosszu uszályal, serpentine selyem applicatió, girlandokkal, gouvverozott „gace de sois” kettős fodorral szegélyezve. A derék ugyanilyen díszítéssel drappirozva, dudoros plisse ujjakkal, lenge gace, bő fodorzással végződve. Oldalt többszöri mirtus girlandok, függőlegesen alkalmazva.

A város közgyűlése.

Harmadik nap.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 28.

A törvényhatósági bizottság tegnap folytatta a közgyűlési tárgysorozat megvitatását. Harmadik nap volt ugyan, de mégse ért véget, mert Márton Imre és társai kellemes szórakozásnak találják a „parlamentesdi” játékot a tikkasztó júniusi délelőttökre.

A házipénztár zárszámadásaival végeztek valahára, sőt letárgyalták a Hortobágyot is, de 20 tárgy még mindég hátra van s a delphi jósa tudományával kellene birnunk, hogy kiszámithasuk: mikor ér véget, avagy ér-e egyáltalában véget a városatyák nemes ügybuzgalma. Hétfőn folytatja a közgyűlés a hátralékos napirend tárgyalását, de nines remény, hogy végezhetne is vele.

Tudósítónk a közgyűlés harmadik napjáról alábbiakban ad számot:

A házipénztár zárszámadásai.

Puky Gyula főispán elnöki megnyitója után Vecsey Imre tb. főjegyző, tanácsnok terjesztette elő a házipénztár 1901. évi zárszámadását, hogy a közgyűlés tovább tárgyalhassa részleteiben az általánosságban már elfogadott előterjesztéseket.

Márton Imre bizottsági tag minden pontnál elmondta a maga kifogásait s a hol belefáradt, ott Juhász Ignác sietett segítségére.

A felszólalásokra Komlóssy Dezső és Roncsik Lajos főszámvevő riposztíroztak, ajánlva az előterjesztett zárszámadásoknak részleteiben is elfogadását.

Hosszu vita után a közgyűlés végzett az ügyvel s a tanácsi javaslat alapján tudomásul vitte a házipénztár zárszámadásait, elvetvén Márton Imre indítványát, a ki óriási derűtséggel közepette a már általánosságban elfogadott zárszámadásokat, legalább részleteiben szerette volna visszavetetni a közgyűléssel.

(A „Hortobágy” hasznosítása.)

Ezután a „Hortobágy” értékesítésének kérdésére tért át a bizottság s elfogadták a városi tanács indítványát, hogy a kiküldött nagybizottság véleményének meghallgatásával a „Hortobágy” értékesítésének kérdésével csak az őszi közgyűlés foglalkozik.

A bizottsági tagok egyhangulag elfogadta a tanács véleményét, s így a hortobágyi vihar elmaradt, az időjósok igaz fájdalmára.

(Öntöző-csatorna.)

A következő tárgy a tanács előterjesztése volt a „Hortobágy” pusztá területén létesítendő mintaöntözősi terület tárgyában.

A közgyűlés magáévá téve a gazdasági-egylet megkeresésére vonatkozó javaslatot, elhatározta, hogy felir a földmívelésügyi kormányhoz, hogy a Hortobágyon erre a célra átengedett 300 hold területen államköltségen mintaöntözősi telepet és csatornákat létesíteni kegyeskedjék.

(Népnevelésügyi bizottság.)

A népnevelésügyi bizottságot egészítette ki végül a közgyűlés. Megválasztattak a bizottságba: Kenézy Gyula dr., Gulyás István dr. és Kulcsár Endre.

Ezzel — előrehaladván az idő — Puky Gyula főispán berekesztette a közgyűlést és folytatását holnap — hétfő délelőtt 9 órára tüzte ki.

Családi dráma a tanyán.

Esküdtészeki tárgyalás.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, június 28.

A debreczeni kir. törvényszék mint esküdtbiróság tegnap ismét fölötte szenzációs és különösen jogász körökben nagy érdeklődést keltő bűnügy főtárgyalását kezdte meg Szeőke István dr. elnöklete alatt.

Magát az esetet tegnapi lapunkban már bőven ismertettük. Hiven el volt mondva, mint folyt le az a családi dráma, melyet az örök féltékenység, ez a családi drámákat előidéző szörnyeteg fejlesztett oda, ahol megszűnik a józan gondolkodás és ahol előtérbe lép az emberekben szunnyadó fenevad.

Valku János, 24 éves tehenész ült a vádlottak padján *szándékos emberölés kísérletével* vádolva. Szép, fiatal feleségét Zelenka Juliánát fejszecsapással sújtotta föbe Valku János, mikor látszólag felesége hűtlenségéről győződött meg. A tegnapi főtárgyalás adataiból azonban lehetetlen volt kivenni, vajjon tényleg hűtlen volt-e férjéhez Zelenka Juliánna? A súlyos betegségből még a mai napig sem épült fel teljesen a fiatal asszony, olyan benyomást gyakorol a hallgatóságra, mintha az eset óta elméjében némileg meggyöngyült volna, bár a kérdésekre határozott feleleteket adott.

Valku János, h.-bösztörményi születésű 24 éves tehenész, a Knoll Rudolf-főle tanyán volt alkalmazva. Ez év január havában vette feleségül Zelenka Juliánát, de féltékenysége már a házasság első hetében jelentkezett és amíg a katasztrófa be nem következett, az asszonynak folytonos szemrehányásokat tett képzelt hűtlenségeért.

Náluk lakott ugyanis Valku Mihály, a férj öccse. Vele gyanúsította Valku a feleségét, továbbá egy Antal János nevű gazdával, akinek azonban — az asszony és a tanu állítása szerint — szintén nem volt része a dologban. A féltékeny férj, már ilyen természeténél fogva is mindenben okot talált arra, hogy féltékenységét táplálja.

A féltékenység annyira elvakította Valkut, hogy azt hitte, hogy Mihály öccse megöleli az asszonyt, noha a mit látott, csak kézfogás volt semmi egyéb. Egy éjjel hirtelen felkelt ágyából és a halálra ijedt asszonyhoz lépett.

— Mond háromszor, hogy „*voltam Mihálylyal*“, akkor nem öllek meg. Ha ezt mondod háromszor, hogy „*nem voltam*“ akkor megöllek.

Az asszony mindennek dacára tagadott, mire a férj kiment, maga után huzva az ajtót. Az asszony remegett a következményektől. Bement a szomszédhoz és ott leült az ágyszélére. Hajnali négy óra volt. Háromszor jött be a szobába a férj és hívta haza a feleségét. Az asszony félt, nem ment. Negyedszer is visszament, de hogy ezután mit történt, arra már nem emlékszik az asszony. A debreczeni közpórházban ébredt fel hosszú elalétságából, a fején öt súlyos sebbel.

Szándékos emberölés kísérletével vádolta az ügyészség Valku Jánost a tegnapi főtárgyaláson, amelynek lefolyásáról a következő tudósításunk számol be.

Szeőke István dr. elnöklete alatt szavazóbirák voltak Tatay Ferencz dr. és Budaházy Zoltán dr. A vádhatóságot Galánffy Béla kir. ügyész, képviselte, a védelmet pedig Freund Jenő dr. jeles kriminalista látta el.

Az esküdtsek a következőképen alakult meg: Fejér Ferencz dr. elnöklete alatt Berger Jenő Hochfelder Jakab, Balogh Péter, Bánóczy Alajos, Szabó István, Szendrey Sándor, Sperlinger Vilmos, Szathmáry Ferencz, Tikos József, Bakonszeghy Imre.

A vádlott.

Valku Mihály sovány, magas értelmes arcú fiatal ember. Az arcán valami elbizakodott martiromság ül és látszik rajta, hogy nem érzi magát bűnösnek abban, amivel vádolják.

Az elnök kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát: így felel:

— Abban nem, mintha megakartam volna ölni a feleségemet. Azt akartam, hogy megemlegesse, hogy kivel mondta ki a hitet.

— És ezt fejszével akarta tenni?

— Megakartam fejszézní egy küssé.

— Mondja el mi indította magát arra, hogy megvagdálja a feleségét?

Valku János aztán elmondta, hogy minden oka volt arra, hogy feleségét „megfejszézze“. A felesége — ugymond — igen kikapós asszony volt. Mondtam is Hegedüs szomszédnak, hogy apámtól hallottam, hogy az ilyen magunk fajta esendes embernek mindig kikapós a felesége. Elmondja azután a vádlott, hogy miben rejlettek az asszonynak a kiesapongásai:

Egyszer mikor hazament az ajtót zárva találta és a dörömbölésre nagyokára nyitotta ki az ajtót Mihály, akivel sötétben együtt volt a szobában a felesége. Sok mindent mondott el a vádlott a felesége rovására és a saját bűne enyhítésére.

A feleség.

Valku Jánosné, született Zelenka Juliánna vallomása következett. A tagadás és a bosszu szelleme ült az arcán. Követelte, hogy a férjét büntesse meg a törvényszék, hadd szenvedjen — ugymond — mint ő szenvedett.

Mikor az elnök azt kérdezte tőle, hogy volt-e tényleg viszonya Mihálylyal: az asszony lesütötte szemét és mindent konokul tagadott.

— Nem mondta, hogy többet ér a Mihály egy moeczanata, mint a férje?
— Nem mondtam.

A mit a vádlott asszony terhére rótt, azt mind letagadta, mindent a férj féltékenységének róva fel. — Elmondta aztán, mint történt a baj. Ejjeli három órakor, mivel a férj megöléssel fenyegette, bemenekült Hegedüsekhez. Háromszor is hívta a férje, de ő nem akart menni, mert félt. Negyedszer, mikor bejött, fejszével rohant rá és ami ezután következett, arra már nem tud visszaemlékezni.

A tanuk.

Az asszony után Hegedüs Imrét és a feleségét hallgatta ki a törvényszék. Hegedüsek a szomszédban laktak és mindkettő vallomása arra szorított, hogy mint éltek egymással a házasságban. Az asszonynak, hogy viszonya lett volna a férj öccsével: arról semmit sem tudnak. Az emlékezetes éjjel az ő szobájukban történt az eset, aminek részleteit mondják el Hegedüs és felesége.

A vádlott öccse.

A törvényszék ezután Valku Mihályt hallgatta ki. Ő is tagadta, hogy viszonya volt az asszonynyal. Mikor az elnök azt kérdezte tőle, hogy féltékeny akarta-e csak tenni a bátyját, így felelt:

— Nem akartam én, mert anélkül is az volt.

Dr. Freund Jenő: (A tanuhoz) Mikor az a bezárkozás történt, égett akkor a lámpa?

Tanu: Igen, égett.

Tatay dr. bírő: (Tanuhoz) Nem

magyarázta meg a bátyjának, hogy ok-talan a féltékenykedése?

— De igen és ő azt mondta akkor, hogy nem is gondolná, hogy a testvére elszeretné a feleségét.

Vádlott: Ugy volt, de azt mégis mondom, hogy viszonyuk volt, mert meg is ölelte, meg is esókolta a feleségemet.

Tanu: Nem igaz, nem tettem. El is akartam menni tőlük, de a bátyám nem engedett.

Vádlott: Azt mondtam neki, hogy ne menjen el, mert a feleségemet hiába félttem. A jót nem kell féltetni, a rosszat pedig hiába félti az ember. — Azért ne menj el — mondtam neki — mert ha te elmégy, a feleségem is elmegy.

Galánffy kir. ügyész: (A tanuhoz) Mikor maga tisztá ruhát vett, nem volt a házasság közt ezivódás?

— Nem volt.

Védő: (tanuhoz) Láttá maga azt már 3-4 napos házasságnál, hogy az asszony elmegy a férje nélkül tanyázni?

— Nem tudom kérem szépen.

Az anya vallomása.

Valku Mártonné, a vádlott anyja következett ezután. Elnök figyelmezteti, hogy nem köteles vallani, de tanu ennek dacára vallani kíván. Elmondja, hogy 13 gyereke volt, köztük János a harmadik.

— Jó gyerek ez a János?

— Nagyon jó.

— Nem vette észre, hogy olyan, aki nem tűri ha más szereti azt, akit ő szeret.

— Abban igaza van szegénynek. (Derülség.)

— Szerették a fiatalok egymást?

— Dehogy szerették. János szerette, de Julesa sohasem.

— Honnan tudja?

— Már a lakodalom idején láttam.

— Miből gondolta ezt?

— Mindig másra ügyelt, az urához keveset huzódott.

— Mikor be-be járogatott hozzájuk, hogy találta a fiatalokat? Jól éltek együtt?

— Egyszer azt mondta az asszony, hogy bánja már, hogy Jánoshoz ment és nagyot sóhajtott. Hegedüs is mondta, hogy nem szereti Julesa a fiamat, pedig alig hogy egy hetes házasság volt. A fiam nagyon szomorú volt és kérdeztem tőle, hogy miért olyan szomorú, mire azt mondta, hogy őt bolondnak tartják.

— Nem mondta, hogy váljanak el?

— Mondtam, de hiába, mert nem akart.

— Mihálylyal beszélt-e maga?

— Igen.

— Nem kérdezte tőle, hogy viszonya van-e az asszonynyal?

— Nem én. Csak megdorgáltam, hogy mért zárkózott be a szobába Julesával.

— Mi történt akkor éjjel?

— Este 11 órakor küldtem Julesát aludni, de nem akart menni. János is hívta: „Gyere Julesa hadd esókoljak meg“, de csak nem ment. Hajnali egy órakor Mihálylyal én elmentem, jöttünk Debreczenbe. Azóta nem láttam őket.

Valkuné további vallomásában ismert dolgokat mondott el, de különösen *terhelőleg igyekezett vallani a vádlott feleségére*.

A szembesítésnél a fiatal asszony azt mondta, hogy nem igaz, mintha ő akárcinek is mondta volna, hogy nem szereti az urát, vagy hogy Mihályt jobban szereti. Az öreg asszony viszont fentartotta vallomását, sőt két tanura hivatko-

zott, akik hallották, amikor a fiatal aszszony mondta, hogy nem szereti az urát.

Az ítélet.

Még néhány jelentéktelen tanuki-hallgatás után a kérdéseket föltették, majd a vád- és védbeszéd következett. Galánffy Béla dr. kir. ügyész nagyhatású vádbeszéde után Freund Jenő dr., jeles kriminálista tartotta meg védbeszédét, a mely erős jogi érvekkel fűszerezve, súlyos testi sértésben kérte Valkó eselekedetét kimondani. Az esküdtszék félórás tanácskozás után a védelem álláspontját fogadta el verdiktjében. A kir. törvényszék ennek alapján éjjel fél 11 órakor Valkó Jánost 1 évi és 6 hónapi börtönre ítélte. Ebből 3 hónapot kitöltöttnek vett a törvényszék.

UJDONSÁGOK.

Megpendül a kasza.

Péter és Pál napja.

Üdvözlég ragyogó nyári napsugár, mely fényeddal megérleled a kalászkokba lerakott kenyéradó magot s megterited az áldások asztalát a munkában izzadó dolgozó nép számára!

Péter és Pál napja van ma! Jelző határpontja a régvárt aratásnak. Lengő rozsvetések kalászos fejeiben megérett a mag s aratásra készen hajlong a megpendülő kasza suhogására.

Habár a júniusi mostoha időjárás késleltette egykevéssé a gabonaszemek megérését, a most már áldóan ragyogó napsugár pár nap alatt helyrehozza a mulasztást. A nagy természet nem engedi magát megcsaladni. Péter és Pál napja itt van: az aratás elérkezett.

Munkás nép dalától zendül meg a mező. Pitypalattyló fürj epedő panasza hangzik fel a gyorsan suhanó kasza előtt. A nagy munka megnyeri jutalmát az örök Gondviselés áldozatai kezéből.

Péter és Pál napján még ugyan mélységes a csend. Ilyenkor szünetel a munka s ünnepet szentel a r. kath. egyház a Világidvezítő két legnagyobb apostola emlékére, kik a szeretet vallását — minden földieket megvetve — terjesztették és hirdették a pogány népek között.

Mind a két apostolnak kinos halál lett a jutalma. Péter apostolt fejjel lefelé szegezte keresztre a római góg. Pál apostol is keresztalált szenvedett az igazság hirdetéseért.

Míg a templomokban sok helyen az ő élettörténetüket magyarázzák el a hívőknek, künn, az Isten szabad ege alatt, kalászos rónákon, harmatos pázsiton felzeng a hálaadó imádság a munkásnép ajakáról:

— Áldott legyen, aki elhozta az aratás örvendetes idejét, hogy megnyissa a föld kincses tárházát s kenyeret nyújtson az éhezőknek!

Tiszta szívből kívánunk a munkás népnek erőt a munkához és áldást a munka után!

A közkórház szénszükséglete.

A városi kórház-bizottság ülése.

A debreczeni közkórház szénszükségletének három éven át való szállítására hirdetett ajánlati tárgyaláson beérkezett ajánlatok felett tegnap döntött a városi törvényhatóság kórház-bizottsága.

Az ülésen Körner Adolf tanácsnok elnökölt s kivüle jelen voltak: Varga Károly jegyző, Ujfalusi József dr. kórházi igazgató, Csikos Sándor dr. Somogyi István dr. Horváth Károly dr., osztályorvosok, Kalmár Barna dr., Visky Sándor kórházi gondnok és Debreczeni Jenő gázyári igazgató, mint fölkért szakértő.

A felhívás eredményeként négy ajánlatot kapott a bizottság a szükséges szénmennyiség szállítására. Ajánlottak: Salamon és Wellis, Radnay Károly, Berl D. budapesti szénnagykereskedők és a Magyar Általános Kőszénbánya r. társulat.

Mint legelősebbat, a bizottság Radnay Károly ajánlatát fogadta el, a ki elsőrendű porosz — scharlott darabos szenet 2 korona 28 fillérért szállít. Egyben fölkéri a bizottság Abraham László tisztii főügyészt, hogy a versenyajánlat nyertesével kötse meg a szerződést, Debreczeni Jenő légszuszvállalati igazgatót pedig arra kérte az értekezlet. működjön közre, mint felkért szakértő a szerződés megkötésénél is.

A kórház pénzsükséglete évenként 4000 métermázsa s így Radnaival három évi szükségletre 120 waggonra köt szerződést a város.

Hajdumegyei föld Amerikában.

Tóth András szobra Clevelandban.

Az Amerikába kivándorolt magyarok, clevelandi telepükön szobrot emelnek Kossuth Lajos emlékének. A szobrot Tóth András jeles debreczeni szobrász készítette s a rendező-bizottság Kiss Áron református püspököt kérte fel, hogy a szobrásztól Budapesten vegye át az emlékművet és legyen jelen az amerikai leleplezésen. Az előbbi megtisztelő kérelemnek készséggel tesz eleget az ősz püspök, de a meghívást már előrehajtott koránál fogva sem teljesíti.

Hajdumegye aლისpánjához esütörtökön érkezett egy kérelem, melyből kiérzik az amerikai magyarok lángoló hazaszeretete, hazavágyódása, hazafias szívdobbanása. Hajdumegyei földet kérnek, mert azt akarják, hogy Kossuth Lajos szobra teljesen magyar földből nyuljon az ég felé. Az aლისpánhoz intézett kérése az amerikai magyarságnak, következő:

Az amerikai magyarság Cleveland városában, Amerika legnagyobb magyar telepén, melyet ma már általánosan Kis-Magyarországnak neveznek, szobrot állít Kossuth Lajosnak és azt ez évi szeptember 18-án fogja leleplezni, egyuttal megünnepelve Kossuth születésének századik és nevezetes amerikai útjának ötvenedik évfordulóját. Kossuth Lajos nevét Amerika csakoly tiszteletben tartja, mint Magyarországnak. Az ő amerikai szobra hirdetni fogja az amerikai Magyarország tekintélyét, viszont előfogja segíteni annak a kapocsnak fentartását, mely minket

amerikai magyarokat szülő hazánkhoz fűz és melynek megerősítése állandó törekvésünk, vágyunk. Hogy e szobor annál jobban teljesítse magasztos hivatását, magyarországi művésznek, Tóth András debreczeni szobrásznak, hírneves nagvszalontai Kossuth-szobrát készítetjük el és a szobrot Budapesten őrzik. De szeretnők, hogy ez a magyar szobor Amerikában is a szó szoros értelmében magyar földön emelkedjék. Ezt elérhetjük, ha minden hazai vármegyéből kapunk, ha csak egy maroknyi földet is és arra építjük a szobor talapzatát.

Azzal a kéréssel fordulunk tehát Debreczenhez, hogy vármegyéjéből lehetőleg annak valamely történelmi nevezetességű helyéről egy zsáknyi földet, Tóth András szobrászhoz Késés-utca 32. sz. Debreczenben elküldeni sziveskedjék, ki az így összegyűjtött földet hozzánk fogja szállíttatni. Nagyon lekötelezne kérésünk gyors teljesítésével, mert az idő nagyon rövid. Reméljük, Debreczen segíteni fog minket hazafias és kegyeletes czélunk elérésében. Miért is fogadja igaz köszönetünk kifejezését, mely után maradtunk honfitársi üdvözléssel

a clevelandi szobor bizottság:

Csutoros Elek, Perczel Lajos.
a megbívó bizottság elnöke.

Hajdumegye készséggel teljesíti amerikai véreink kérését, s így tul az Oceánon hajdumegyei föld is örzi majd a virágokat, melyek Kossuth Lajos szobrára borulnak.

Leányszöktető cigányprimás.

A derecskei Rigó Jancsi.

(Saját tudósítónktól.) A derecskei első cigánybanda primása megirigyelte a Rigó Jancsi diesőségét. Szemet vetett Csillag Izrael korezmáros leányára, a szépséges Iréncére s elhatározta, hogy megszökteti a gyönyörű leányszót, bármilyen történet is.

Hetek óta, mindennap muzsikált a korezmában Horváth Dezső, a nyalka primás, pedig vendég csak elvéve akadt. Munkaidő lévén, az emberek nagyrésze kint a mezőn foglalatoskodott, eszükbe sem jutott a nóta.

Csillag Izrael uram, a korezmáros, nem tudta elképzelni, mi ütött a barna fiukhoz, hogy nap mint nap vendég nélkül is nyiszogtatják a hegedűt. A korezmáros lánya, mindég egy asztal mellett vacsoráztatott s a délezzel cigány legény le nem vette róla szemét. Neki huzta mindég a kesergő siró magyar nótákat.

A tizenhat éves bájos leány azután szombaton délben eltűnt hazulról. Szülei azt hitték, hogy a faluban lakó menyasszony barátnőjéhez ment gratulálni s mitsem törődtek távolmaradásával. — Este azonban már kezdtek nyugtalankodni.

A cigányprimás bandája sem jelent meg a korezmában, pedig vendég épen akadt elég.

A leány mikor átlépte a szülei ház küszöbét egyenesen a buzaöld fölé vette útját.

Le ült a pipacsok és buzavirágok között és várt.

Nemsokára jött Horváth Dezső, Szabó Károly bérkocsiján, a melyre felült a leány s meg se állott Szoboszlóig.

A szülők ezalatt már kétségbeesve keresték a leányt, de nem akadt

senki, aki utba tudta volna igazítani őket.

Másnap Berettyó-Ujfaluba mentek, kérdezősködni leányukról, de eredmény nélkül tértek vissza. A bérkoesis otthon kérdezte Csillagtól:

— Irén kisasszonyt keresi a ténsur?

— Tud róla valamit?

— Hát hogyne? Hiszen én vittem el Szoboszlóra, a — cigány primással.

Az apa azonnal sürgönyözött Szoboszlóra, nemsokára azonban Szentestről kapott táviratot, hogy a primást és a leányt egy vendéglőben a rendőség tartóztatta.

Csillag Izrael azonnal elutazott Szentestré, az édes anyja pedig egyre vetteti a kártyát, hogy miként fogja viszont látni a lányát.

*** Istentiszteletek.** Ma, vasárnap, az egyes felekezetek templomában a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: Nagytemplomban Kovács Zsigmond h. lelkész. Kistemplomban Papp Lajos szénior. Kossuth-utcai templomban Szabó Bertalan s. lelkész. Ispotálytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész. Szegények házában Balogh Gyula s. lelkész. Csapókerthben Kovács János népiskolai felügyelő.

A róm. kath. templomban, délelőtt: 6 ó. szt. mise, tartja: Szabó István. 7 ó. Brösztel Lajos. 8 ó. szt. mise a gymn. növendékek részére (Te-Deum.) 9 ó. nagymise, melyet dr. Wolafka Nándor celebrál segédlettel, utána szentbeszédet mond: ugyanő. Háromnegyed 11. szt. mise Te-Deummal a Svetics-zárda sz. elemi-iskolák részére tartja: Molnár K. Dezső h. igazgató. Egykettő 12. szt. misét mond, Nyári Ignác. Délután 3 ó. Lytánia: utána Rózsafüzér.

Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

A gör. kath. kápolnában reggel 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor sz. mise, délután 3 órakor vespere, 5 órakor rózsafüzér ájtatosság.

*** Emléktábla a Komáromi-házon.** — A Csokonai-körnek feladatai közé tartozik Debreczennek irodalmi vagy történeti nevezetességű házait emléktáblákkal jelölni. E feladatnak akrrt megfelelni a Csokonai-kör választmánya, midőn elnöke, Géresi Kálmán indítványára elhatározta, hogy emléktáblát illeszt a Komáromi házra, melyben a szatmári béke alkudozásai folytak. Az e célra kiküldött tegnap, szombaton d. u. 5 órakor tartotta előértekezletét a kör új helyiségében, a Tisza-udvarban. A bizottság megállapodott abban, hogy az emléktáblát még az őszre felállíttatja, e végre engedélyt kér a várostól. — Az ünnepies leleplezéskor maga Géresi Kálmán elnök mond majd beszédet, mely egyuttal a nevezetes háznak és a benne lefolyt történeti mozzanatnak az ismertetése lesz. A bizottság Zoltai Lajost is megkérte, hogy a Komáromi-házra vonatkozó kutatásaival legyen segítségére Géresi Kálmánnak. Az emléktábla elkészítésével Debreczennek ismert nevű szobrását, Tóth Andrást bizza meg a Csokonai-kör, a ki a bizottság legközelebbi ülése elé tervrajzot és költségvetést fog terjeszteni. Kívánjuk,

hogy a Csokonai-körnek e szép terve minél előbb és minél jobban sikerüljön.

*** Kiss Áron püspök M.-Szigeten.** Kiss Áron, az ev. ref. egyház ősz püspöke — mint megirtuk — te nap M.-Szigeten volt, a hol a gymnasiumi vizsgálatokat hallgatta végig. Az ősz lelkipásztor tegnap érkezett haza Szigetről, a hol fényes fogadtatásban részesítették. Este fáklyászenét rendeztek a tiszteletére. Mindezen kívül még az öröm is érte az agg püspököt, hogy az érettségi vizsgálatokon azt tapasztalhatta, hogy 41 tanuló közül csupán egy bukott meg, ami valóban igen szép eredmény és becsületére válik az m.-ssigeti ev. ref. gymnasiumnak.

*** Az udvarias angol gazda köszönete.** A Debreczenben járt angol gazdák egyike, Mr. Joseph Smith — annak idején megirtuk — az Angol Királynő szállodában elvesztette az erszényét, benne egy öt fontos sterlinget bankjeggyel. A pénztárczát pár nappal az angol gazdák elutazása után egy éjjeli szekrényben találták meg és a főkapitányság nyomban elküldötte az angol gazdának, aki most levelet intézett Boeczko főkapitányhoz, melyben megköszönte a visszaküldött tárczát. A levél egyébként műfordításban így hangzik:

Debreczen város főkapitányának.

Tisztelt uram!

Folyó hó 14-ről kelt levelét, melyben az erszény megtalálásáról értesít: örömmel vettem és köszönetemet tol-mácsolom úgy önnek, mint a debreczenieknek, azért a szívélyes fogadtatásért, amiben bennünket részesítettek. Sohasem fogom elfelejteni azt a helyet, ahol a becsületesség oly eminens módon nyilatkozott meg.

Az erszényt még mindig nem kaptam meg, de hiszem, hogy jó kezében van és mihamarabb megkapom, hogy a becsületes megtalálót annak idején hálám némi jelöl jutalomban részesíthessem. Azt hiszem az Angol Királynő személyzete közül került ki az illető.

Szívélyes üdvözléssel:

Joseph Smith.

*** Óda a szabadság-szobor leleplezése alkalmára.** A szoborbizottság elhatározta, hogy a szabadság-szobor aug. 2-án végbemenő leleplezésének a fényét ünnepi ódával is emelni fogja. Az óda megírására valószínűleg a debreczeni ifju költők valamelyik tehetségesebbjét kéri föl, a ki művéért illő tiszteletdíjban is fog részesülni. A tiszteletdíjat Komlóssy Arthur, a szobor-bizottság elnöke a társas egyletektől óhajtja megszerezni, melyek közül elsőnek a Csokonai-Kör irt alá 25 koronát.

*** Hymen.** Ifj. Tóth Ferencz, a Geréby Fülöp utóda ezég főnöke, eljegyezte Orosz Ida kisasszonyt, Orosz Sándor központi főszolgabíró nagyműveltségű, bájos hugát.

*** A Magyar Gyáripárosok Országos Szövetségének** ügyvivő igazgatósága legutóbbi ülésén a Dél-Afrikában megnyílt kiviteli kilátásokra való tekintettel elhatározta, hogy a hazai ipar termékeinek kivitele érdekében Sebestyén Gyula személyében megbízottat küld ki Dél-Afrikába. Ennek feladatává teszi első sorban sürgős jelentésekkel tájékoztatni a magyar iparos világot a felől, hogy mely

ipari termékekkel kereshetjük fel sikerrel az ottani piacokat; minták beküldésével utat mutatni arra nézve, hogy egyes iparcikkeket ott minő formában keresnek és egyáltalán minden kiviteli törekvésünket a helyszínen személyes érintkezés útján előmozdítani, sőt a közvetítést és a lebonyolítást is lelkiismeretesen eszközölni. A kiküldött, a ki július hó első felében indul utnak, Dél-Afrika egy nagyobb városában telepszik le, ott a kivitelre képes magyar cikkekkel állandó mintaraktárt tart és ezzel felkeresi Dél-Afrikának minden egyéb fontosabb kereskedelmi pontját is.

*** Döntés a tanítói pályázatok fölött.** Megirtuk, hogy a különböző elemi iskolákban öt tanítói állás üresedett meg, mégpedig: egy kántor tanítói, 2 férfi és két tanítónői állás. A pályázat határideje tegnap délután öt órakor járt le, miután mintegy 40 pályázat érkezett be az öt állásra. Az iskolaszék a hét elején ül össze, hogy a pályázatok fölött döntsön.

*** Gondatlan kerékpáros.** Szegény öv. Nagy Sándorné súlyos sérülést szenvedett a civilizáció miatt. A művelődés tette általánossá a kerékpárt, s a kerékpár sértette meg tegnap a jó öregasszonyt. Csendesen haladt hazafelé a kistemplom előtt, mikor Losonezky nevű kerékpáros nekihajtotta a biciklijét. A kerékpár elgázolta Nagy Sándornét és oly súlyosan megsértette, hogy dr. Varga Eml kerületi orvosnak kellett gyógykezelés alá venni. A gondatlan kerékpáros ellen a rendőség megindította az eljárást.

*** Látogatás az „István” malomban.** Vendégei voltak tegnap a híres debreczeni „István” malomnak. A törökszentmiklósi „Gazdák gőzmalma” megbízásából Szabó István vezérigazgató, Nagy Gergely felügyelő bizottsági tag és Sebestyén Gábor főkönyvelő látogatták meg a telepet. tanulmányozván annak berendezését, üzlet — és könyvvezetését. A szívesen fogadott vendégek a legnagyobb elragadtatással szóltak a látottakról és értekesíteni szándékoznak itteni tapasztalataikat a maguk kisebb vállalatánál, mely Kuncze Imre főjegyző az „Országos Jegyző Egyesület” elnökének vezetésével négy éve áll fenn s máris szép eredményekkel dicsekedhetik.

*** Tanonciskolai vizsgálatok.** A máv. gépjavitó műhely telepén a műhely 82 tanonca tegnap vizgázott a tanonciskolai év végeztével. Budapestről egy műhelyfőnök érkezett Debreczenbe, hogy a vizsgálatok eredményéről jelentést tegyen. Az ipartestület részéről Tóth Kálmán jegyző jelent meg a vizsgálatokon.

*** Kántorválasztás az új templom számára.** A Kossuth-utcai új templom kántortanítói állására beadott pályázatok közül kiváló Ráczai Árpád törökszentmiklósi kántor ajánlata, kinek mint értesülünk, legtöbb kilátása is van az állás elnyerésére. Kitűnő képesítése, pompás tenórja és eddigi működéséről szóló bizonyítványai méltóvá és érdemessé teszik arra, hogy a debreczeni ev. ref. egyház új templomának énekvezére legyen. Ajánljuk a nagybizottság és különösen Mitrovics nagytiszteletű ur figyelmébe.

*** Elfogott ékszerlovaj.** Megemlítettük tegnapi lapunkban, hogy egyik kávéház

hetese, László Alajos, gazdáját érzékenyen megkárosította s több értéktárgy ellopása után elszökött. A bűnös hetes nem sokáig élvezhette lopásának gyümölcsét, mert a csendőrség tegnap Földesen elfogta és visszaszállítja Debreczenbe, hol az ügyészség előtt fog számolni bűnös könnyelműségéről.

x Felhívás: Az összes budapesti napilapok, folyóiratok és szaklapok, valamint a bécsi és külföldi napi és hetilapok előfizetőinek figyelmét felhívjuk arra, hogy a Székely Imre szerkesztő „Hirlapterjesztő vállalata” (Miklós-utca) kiadóhivatalában bármely fővárosi lapra előfizetések elfogadtnak. Mindazok, akik a lapot a „Hirlapterjesztő vállalat”-nál rendelik meg, a lapok kiadóhivatalában csakugy, mint eddig, mint előfizetők szerepelnek és a lapok a postán, külön czimszalag alatt érkeznek az előfizető nevére, illetve címére és azokat a postahivatal már a déli órákban külön ezen célra alkalmazott lapkihordók által kézbesíti. Mindazon kedvezményeket, melyet a lapok előfizetői nek adnt szoktak, a „Hirlapterjesztő vállalat” utján előfizetők is épen úgy élvezik mintha egyenest a kiadóhivatalnál fizettek volna elő és azonkívül minden előfizető ingyen kapja a teljes czimtartalmat, 1903. évre szóló, „Debreczeni képes naptárt.” A megrendelőknek nem kell posta utalványt írni, a postautalvány feladásával nem kell bibelődni és még a postautalvány bélyegköltségét is megtakarítják.

x Szép, tiszta, üde arcbőr a legkönnyebben és legbiztosabban a Földesféle Margit-Crém használata által érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arczkenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz seplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindenemü tisztáltalanságot pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat, rendőket kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Szappan 70 fillér (3-féle színben 1.20 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszertárban.

TANÜGY.

Évzáró-vizsgálat. Az ev. ref. főiskolában elhelyezett elemi iskola negyedik osztályának tegnap volt évzáró vizsgája a főiskola oratóriumában. A vizsgálatokon, — mely délelőtt kilenc órakor vette kezdetét, — Kovács Lajos tanítóképezdei igazgató volt jelen, ki szakavatott kérdéseivel igen tapintatosan vezette a vizsgálatokat. A szép siker, melyet a tanulók bemutatnak, Nánássy Lajos végzett teológus, köztanító érdeme, aki nagy tudással s fáradhatlan szorgalommal vezette elő a tudományokban a gimnázium első osztályába készülő tanulókat. Kitűnő bizonyítványt kaptak: Pongor János, Csuka Lajos, Szathmáry József, Bíró Géza, Szini Zoltán, Szilágyi Gyula és Kovács Ernő tanulók. A vizsgálaton, mely délutáni télegy óráig tartott, nagy közönség volt jelen.

Előjegyzés az ev. ref. főgymnásiumba az 1902—3 tanévre. — A helybeli ev. ref. főgymnásium I.—VIII. osztályaiba, amennyiben egyes osztályokban a létszám az itt tanult növendékekből még be nem telt, — az előjegyzés a jövő 1902—3-ik tanévre július 1-től kezdve egész július hó folyamán naponta — vasárnap kivé-

telével — délelőtt 10—12 óráig fog eszköztetui. Az ev. ref. főgymnásium igazgatósága.

MULATSÁGOK.

Népmulatság a tanyán.

A tanyai nép művelése.

„Elvész a nép, amely tudomány nélkül való!” mondta már az ótestamentomi korban Hóseás próféta. Ha már abban az időben is szükségét látták a nép művelésének, mennyivel inkább szükségesnek mutatkozik ez korunkban, amikor a villany- és matematika forgatja a világot.

Művelni, tanítani kell a legalsóbb osztályhoz tartozó népet is saját foglalkozásához illő tudományokban, hogy lépést tudjon tartani a kor követelményeivel. Meg kell adni az utját és módját a nép tudományszomja kielégítésének, nehogy tudatlanságban maradván, álpróféta rossz utra vezérlő szavai szédítsék el fejüket.

Igy gondolkozik és tesz Jablonczay Kálmán a Pallag-tanya bérlője, aki Szini Péter barátjával egyetértőleg már több ízben adta jelét a munkásnép iránt érzett jóindulatának. Hasznos mulatság keretében tanítják, oktatják, vezérelnek a jó uton az érdemes, jó magyar népet. Nem tudnak ezek sem írni, sem olvasni, mert iskolahiányában tudatlanul kell felnőniök, hanem azért nagy hajlamuk van a művészet iránt, melyet igazol az a körülmény is, hogy kétfelvonású szindarabot — műkedvelő társasággá alakulva — betanultak.

A ki tehát látni akarja a hamisítatlan magyar mulatságot; a ki gyönyörködni óhajt az egyszerű magyar nép természetesen észjárásában, jöjjön ki a délután négy órakor Hadház felé induló vonattal a Jablonczay-féle tanyára. Elegendő, ha a Józsakertig vált jegyet. Onnan tíz perc alatt kényelmesen beszélhet a tanyára, hol akkorra már a tanya mindkét nembeli ifjusága készenlétben várja a nagyközönséget nagyszerű mutatványaival. A műsor lovasmutatvánnyal kezdődik. Tanyai vad lovakon ülve, állva vágtatnak körben a puszták fiai, majd ezután francia-négyes következik lóháton zeneszó mellett. Legények, leányok nyereg nélkül fogják járni a négyes ugurákat. Mikor ezt ünnepélyesen eltánczolják, következik a három díjjal jutalmazandó lóverseny. Előbb a férfiak, azután a nők versenyeznek. Láthatunk szélvész viharjaként vágató amazont a nyergetlen lovon. Aki ezt nem látja, bizony el sem fogja hinni, hogy még akadnak Magyarországon ily huszáros természetű hajadonok!

Ezeknek utána a nagy közönség az e célra ügyesen előkészített és feldíszített dohányszáritó pajtába vonul, hol a műkedvelőelőadás veszi kezdetét. Szini Péter ujságíró készítet a számukra egy igen ügyes, mulattató két felvonású népsziművet, melynek címe: „Az ezüst pohár.” Kacagató jelenetei, igazi népies hangja s ügyes meseszövése bizonyára sok kedélyes percet szerez a közönségnek. A szindarabot megelőzőleg egy babarozu hajadon fog szavalni „Prologot,”

melyben bemutatja a mulatságot. A műkedvelőelőadás után fátöltanczot mutatnak be a tanya leányai, majd a dalárda zengedez törölmetszett pusztai népdalokat. A mulatságot két némaképlet rekeszti be görög tűz fénye mellett és ezután kezdetét veszi a pirosfényű nap felkeltéig tartó fesztelen magyar táncz. Reggel karaván-vonat jó a tanya elébe s hazaszállit mindenkit hét órára.

Etel, ital, trafik, laczikonyha fog állani a közönség rendelkezésére. Belépődíj 60 fillér. Egy vacsora ára bor nélkül egy korona. Jegyek válthatók künn a tanyán a megérkezéskor. Reméljük, hogy ez a tanyai népnepély egyike lesz a legsikerültebb Péter-Pálnapi ünnepegeknek. Hívjuk és várjuk mindazokat, kik érdeklődnek a nép művelődése iránt.

A Dalegylet batyubálja. A városi Dalegylet ma délután egy órától kezdődőleg másnap reggelig tartó kedélyes batyumulatságot rendez a Nagyerdőn, a Leveles-csárdától keletre vezető ut mellett. Ételről és italról a rendezőség bőven gondoskodott és így akik hivatalosak, bizonyára kedélyes mulatságban fognak részesülni.

A Petőfi-Dalkör nyári estélye. A Petőfi-Dalkör tegnap este tartotta meg nyári estélyét a nagyerdei Vigadóban. Az estélynek nagy érdekességet kölcsönzött az érdekes és változatos műsorral bíró hangverseny. A műsor Magyar Testvérek nyitányával kezdődött, melyet a dalkör éneke követett. Nagy sikerrel szavalt Brinke Gábor sziniakadémiai növendék. A dalkör több énekszámval szerepelt s közkívánatra zenekíséret mellett elénekelt a Rákóczy-indulót is. A műsor bevégezte után társasvacsora következett majd reggelig tartó táncz. — A kedélyes nyári estély igen szépen sikerült, mit igazol az a körülmény is is, hogy az első csárdást 120 pár tánczolta.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

Zilahy és az aradi színház.

Békés Gyula nyilatkozata.

Téves információ alapján, arról a szenzációsnak tetsző híresztelésről adtunk a napokban számot, hogy az aradi színház igazgatója Zilahy Gyula ott hagyni készül a direktori széket, visszaszerződött a „Nemzeti színházhoz” és utódja az aradi Thália élén debreczeni születésű színészember — Békés Gyula lesz.

E közleményünkre vonatkozólag, távbeszélőn nyilatkozatot kaptunk tegnap Aradról, melyet kötelességszerűleg alább közlünk, a valótlán hír czáfolatául:

Nyilatkozat.

Zilahy Gyulának Aradon olyan jól megy, hogy esze ágában sincs a „Nemzeti Színházhoz” visszaszerződnie. Hogy aztán ígérte mennyire váltotta be, azt a nap-nap utáni zsufolt házak legjobban igazolják, a mi a közönség részéről csak az elismerés és szeretet nyilvánulása lehet. A mi pedig engemet illet, ha igazgatói babérokra áhítoznom, elfogadtam volna egy év előtt

Győr város ajánlatát, mely színházával tisztelt meg, illetve a városi színház igazgatójává megválasztott.

A mennyiben pedig Zilahynál egyaránt működöm színpadon és adminisztratív, állásom minden irányban kielégíti ambíciómat.

Békés Gyula.

az aradi „Nemzeti Színház” titkára.

A Zilahy bukásáról mesélő *Hiob*-hírt megezáfolja Békés Gyula nyilatkozata s így természetesen eszik az a konklúzió is, melyet a valónak vélt hirdetéshez fűztünk.

— (Pálmay Ilka Debreczenben.) Jövő vasárnap, július 6-án kedves és föltte érdekes művészi gyönyörűségben lesz részünk. Pálmay Ilka, a nagynevű énekesnő rándul le hozzánk Szirmai Imre és Kovács Mihály a Népszínház kitűnő művészei és Márton Viktor dr. hírlapíró az ismert zongoraművész társaságában. A kiváló társaság egy este tart előadást a „Bika” dísztermében a következő műsorral: 1. Zongorasám — Márton Miksa dr. 2. Magánjelenetek. Szirmai Imre. 3. Dalok és kuplék — Pálmay Ilka. Magánjelenetek és kuplék — Kovács M. 5. Szenes legény szenes lány (Operette), előadják Pálmay, Szirmai, Kovács. 6. Humoros felolvasás, tartja Marton Miksa.

TÁVIRATOK.

A hármasszövetség.

Bécs, június 28. (Saját tudósítónktól.) Egy berlini hivatalos távirat jelenti, hogy a hármasszövetség szerződését ma aláírták. A szövetség változatlan formában fenntartatott.

A dunántúli kivándorlási kongresszus.

Siófok, jun. 28. (Saját tudósítónktól.) Fenyvessy Ferencz főispán ma déli egy órakor Siófokon megnyitotta a dunántúli kivándorlási kongresszust. Nagyhatású megnyitó beszédében kifejtette, hogy a Dunántul is joggal részt kér magának a kivándorlási bajok orvoslásának munkájából.

A beteg angol király.

London, június 28.

(Saját tudósítónktól.) A mai orvosi jelentések szerint a király az éjszakát jól töltötte. Boldogok vagyunk — mondják az orvosok jelentésükben — hogy kijelenthetjük, a király *tul van a közvetlen veszélyen*. A király általános állapota kielégítő, a seb mindazonáltal állandó figyelmet igényel. A lakosság lázas izgatottsággal várja a holnapi döntő napot, hogy vajjon nem áll-e be rosszabbodás a beteg állapotában. Az egész országban hálaadó istentiszteleteket tartanak, az uralkodó fölgögyüléséért könyörögve. párizsi lapok szerint az angol udvar már elkészült a halálesetre; sőt két nagy párizsi

ezégnél a hercegnők számára a gyászruhákat is megrendelték már.

London, június 28.
(Erk. éjjel 12. órakor.)

(Saját tudósítónktól.) A király állapota folyvást javul.

A magyar zászló gyalázója.

Brassó, június 28. (Saját tudósítónktól.) Schuller nevű szász diák a magyar zászlót a majálison sárhadobta és összetaposta. A bíróság nyolcz napi elzárásra s 100 korona pénzbírságra ítélte.

SPORT.

Vívóakadémia Nagy károlyban. A nagy-károlyi vívó és torna-klub a régi kaszinó helyiségében f. évi július hó elsején vívóakadémiát és táncmulatságot rendez. A versenyen a debreczeni vívók és katonatisztek közül is többen részt vesznek. A részletes program a következő:

1. Kölesy Ákos (Debreczen) és Lukács István h. huszár főhadnagy (Debreczen) (kard).
 2. Ilosvay Jenő es. és kir. hadnagy, vívó-mester és Kovács László (kard).
 3. Sz. Benedek Gyula vívó-mester (Miskolcz) és Ujfalussy Gábor h. huszár főhadnagy (Debreczen) (vitör).
 4. Dr. Schönplung Richárd és Ilosvay Aladár (kard).
 5. Sz. Benedek Gyula vívó-mester és Sz. Benedek Sándor vívó-mester (Debreczen) (kard).
 - Tíz perc szünet.
 6. Kölesy Ákos és Kovács László (kard).
 7. Ujfalussy Gábor vívó-mester és Sz. Benedek Sándor vívó-mester (kard).
 8. Ilosvay Jenő vívó-mester és Lukács István (kard).
 9. Ujfalussy Gábor vívó-mester és Sz. Benedek Sándor vívó-mester (vitör).
 10. Sz. Benedek Gyula vívó-mester és Ujfalussy Gábor vívó-mester (kard).
- Verseny után vacsora és táncz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A hét folyamán a következő bűnügyekben lesz főtárgyalás a debreczeni kir. törvényszéken: június 30-án Hétfőn. Ticz József s társa ellen lopás büntette, Balogh Gyula ellen vétkes bukás vétsége, Nagy Gáborné ellen lgpás büntette és Szabó Imre ellen g. o. emberölés vétsége miatt. Julius hó 1-én Kedden. Tóth Lajosné ellen lopás büntette. Eilah Mária s társa ellen lopás büntette, Fazekas József ellen lopás büntette, Pataki István ellen, lopás büntette, Sági Péter s társa ellen s. t. sértés büntette, Biró János ellen összbüntetés. — Ugyanaznap vádtanács ülés is lesz. — Julius hó 2-án szerdán. Mezei János s társa hamis eskü, ifj. Szecsán Mihály lopás. Nagy László s. t. s. büntette miatt. Julius hó 3-án Csütörtökön Erdős Róza s társa ellen, — hamis tanuzás büntette, Deutsch Herse s társa ellen, — hamis pénz család használata. Tolvaj Károly ellen, — lopás vétsége miatt. Julius hó 4-én Pénteken Gyarmati József ellen, — Csalás büntette, s más, Bakó Nagy Sámuel ellen, — lopás büntette miatt I. Ugyanaznap az I-ső tanács előtt főtárgyalások. Szüts (Ignác) s társa ellen, — lopás vétsége. özv. Mustó Sándorné ellen, — vétkes bukás

vétsége, Vágó Mihály ellen — hamis tanuzásért, ugyan az nap még itélethírdetések is. Julius hó 5-én Szombaton. Fellebbviteli ügyek nyilvános tárgyalásai.

REGÉNYCSARNOK.

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Irta: Jablonczay Kálmán.

IV.

A szenvedély rabja.

(Folytatás)

— Kérdé a fejedelem az ajkaiba fű-arany karikákat össze esendítve. zött — Vándorok. Felelé Babill mivel a kérdés a feketék nyelvén tétetett.

— Honnan jöttök? — folyt tovább a legmagasabb ajkáról.

— Eszokról és megyünk egész a déli polusig — felelte Babill.

— Mi ezelből történik ez a nagy vándorlás? — kérdé a fekete fejedelem.

— Keressük a halált, mondá Babill mereven a szemébe nézve a rettenetes fejedelemnek, de sehogysem akarunk ráakadni.

— A halált?! Kérdé kíváncsian a kafferek nagy ura.

— Hát megakartok halni?!

Meg! . . . mondá a legkomolyabb arczkifejezéssel Babill.

— Ez esetben mondá a fejedelem felállva fehér trónusáról itéletet mondok felettetek.

Mély csend lett a sátor belsejében.

A fejedelem kezébe vette kormány pálcáját, mely egy hosszú kardalaku szarv volt és hangosan kiáltá:

— Az én nevemben, a kafferek legigazságosabb fejedelme nevében kimondom és megparancsolom hogy az országomba tévedt európai vándorok, kik saját vallomásuk szerint a halált keresik törvényeink értelmében megházasítsanak. És pedig a fehér ember vegye nőül a fogságunkban levő fehér asszonyt, a néger pedig a mi leányaink közül! Vége; megmondtam.

Folyt. köv.

és **halhólyag** elismert legbiztosabb **óvszer**, eredeti **párisi csomagolásban**. Orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan, tuczatja 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. **Capot americans** (rövid): 4, 6, 8, 10. **Diana-öv** (havi kötszer) 8—11 korona. Dusan felszerelt raktár: **irrigátorok, fecskendők, suspensoriumokban** stb. Pessarium oclusivum. Mezinga tanár szerint csak orvosi rendeletre adatik ki.

Uj! Aut vaginal spray! **Uj!** a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség ára kor. 15. Képes árjegyzéket, zárt borítékban, titoktartás mellett.

Keleti I. orvos-sebészeti mű- és kötszergyár. Alapítva 1878. Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 17.

Kiadó lakás.

Bethlen-utca 12 sz. a.

öt szobás lakás

hozza tartozó mellékkeliségekkel

k i a d ó.

Értekezhetni Darabos-utca 42. sz. a. tulajdonossal.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogcímen alapulnak, pl. reklamáció mint családfentartó, öröklött mezőgazdasági birtokosai kivételes szabadságot, kivételes nőülési engedélyek, önkéntesi, sorozási, utlevél, illetőségi és tisztai ügyekben a leglelkisemerebbesen jár el, jogtanácsosa utján szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség.

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonai iroda. Tessék a címre ügyelni s mni. című vállalatokkal össze nem téveszteni

Fényképező

kamara legalkalmasabb ajándék. Kellemes szórakozás és hasznos időtöltés. Ingyen oktatás és utasítás. Tessék ár-árlapot kérni **Komáromi József** fényképezési szaküzletéből: Debreczen, Piacz-utca 12 sz.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A fegyverek kívánatra ingyen bérmentve.

Hol a jó és olcsó! *Fazekas Kálmán*nál Hatvan u. sz. (Koszarusház), hol mindennemű földfestékek valamint pillanat alatt száradó szobapadló és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag asztalos enyv 38 kr. kilója és minden e szakmába vágó cikkek olcsóbban mint bárhol a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100 kiló román 3 kor.

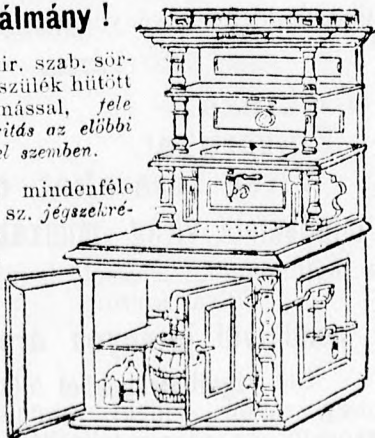
Fontos vendéglősöknek.

Uj találmány!

Magy kir. szab. sörkimérő készülék hűtött levegőnyomással, jele jégvesztéskor az előbbi sörkiméréssel szemben.

Továbbá mindenféle es. és kir. sz. jégvesztéskor-nyelg minden szakmának és házi ezélokra 12 frttól egészen 600 frtig.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Stiller József BUDAPEST, VII. Nagy-Diófa-utca 22. Jégvesztéskor-nyelggyáros, Wesselényi-utca sa rok

Szivattyúk MÉRLEGEK

mindennemű házi és nyilvános ezélokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál. Csövek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyu- és gépgyártási betéti társaság

legujabb javított reneszerü tizedes, futó súlyú és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári mezőgazdasági és ipari ezélokra.

Embermérlegek, mérlegek, házi használatra, stb.

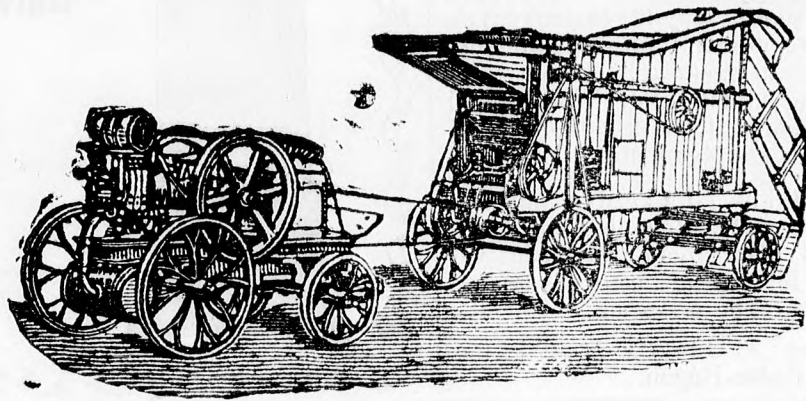
W. GARVENS, WIEN, | I. Schwarzenburgstrasse 6. | I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépzületekben, kutkésztóknél stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

„MAYER“ GÉPGYÁR

Vas- és Fémöntőde Részvény-Társaság
Szombathely.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési gépeket. Kitünő szerkezetű benzinmotorokat 2—30 lóerejéig, stabil alakban különféle ipari ezélokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes műmalom berendezési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és gépeket. — Elvállalunk minden a gépszakmábt vágó alkalmi szükségletek szerkesztését és kivi élet.

Modern berendezésű vas- és fémöntődénk mindennemű vas- és fémöntés nyers és megmunkált állapotban szállít.

Raktár Budapesten, V. Lipót körút 15.

KRAYER E. ÉS TÁRSA

MAGYAR FESTÉK-, KENCZE- ÉS LAKK-GYÁR

BUDAPEST,

Iroda és raktár: — Compt. u. Niederlage:

V., Váci-ut 6. (Frankl-vasudvar)

nyugoti pályaudvar közelében.

József főherczeg ó es. és kir. fensége udvari szállítójai.

FIKÓZÜLETEK: — FILIALEN.

VII., Akácza-utca 64. (Király-utca sarok).

VII., Kerepesi-ut 50. (Erzsébet-körút sarok.)

IV., Vámláz-körút 10. (Közp. vásárcsarnok átellenében).

M. kir. állami és Budapest fő- és székváros szállítójai.

Halzsir, faggyu, vaselin, gépolaj, kocsi-kenőcs, föld-, vegyszeti- és lakkfestékek, kátrány, carbol, creolin, **carbolineum**, **kékkő**, olaj, vízüveg, kátrány, silicat, portland-cement, gipsz, graphit stb.

Arjegyzék kívánatra bérmentve.

Árva-Polhóra

Európának legerősebb jód-lithium és vastartalmu sósvize amit a legújabb vegyelemzéssel bizonyíthatunk. Gyönyörű vidéken, mértföldekre terjedő fenyvesek közt fekszik. Kétúró eredménynyel használják ivó- és fürdő-kúra alakjában: görvélykór, angolkór, csusz, bőrbetegségek, syp-hilis, vérszegénység és mindenféle női baj ellen. Pormentes, ózondus és sóval telített levegőjénél fogva pedig az idegrendszer és lélegző szervek mindenfajta betegségei ellen.

Fürdőorvos Dr. Komlósi Béla Budapestről. A fürdőben kézi-gyógytár, posta, igen mérsékelt áru tiszta és száraz lakások és konyha.

Prospektust szívesen küld az igazgatóság.

BORSZÉK.

BORSZÉK gyógyfürdőbe — utazásra évek óta kiismert legjobb és legkényelmesebben berendezett 4 ülésű „Landauer kocsis” fogatokat mérsékelt árban megrendelhetni elindulás előtt 3-4 nappal előre Miklós **GÖRÖG** fogatok tulajdonosnál Szász-Régenben.

Közlekedés: Julius 1-től kezdve, naponta 2 kocsis indul: Szász-Régenből reggeli 7 órással vonattal Rotosnyán megebédelve, Ó-Toplóczán lóváltással este 7 órakor Borszékbe érkeznek.

Sürgőnyezim: **GÖRÖG** Landauer Szász-Régen.

TÁTRAHÁZA

háziilag kezelt klimatikus gyógyhely.

Hidegvízgyógyintézet.

Vadregényes és fenyvesek közepette, a Magas-Tátra alján fekszik és a Magas-Tátrának legenyhébb fürdőhelye. Kétúró vendéglő jutányos árak mellett. Étkezés a la carte vagy pensióban. Posta- és táviratállomás. Vasuti állomás Késmárk. Bővebb fölvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

Sámson községétől egynegyed óra járásra a Tamási pusztán

400 hold (1200 □ ölével)

tagbirtok gazdasági épületekkel

eladó.

Értekezhetni:

dr. Megyery Pal ügyvéddel.

Debreczenben, Széchenyi-utca 35 sz. alatt

TÓTH GYULA

vaskereskedő **DBRECZEN,**

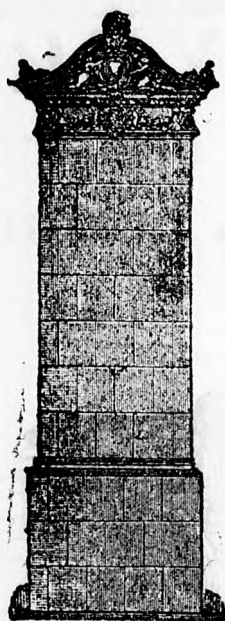
Piacz és Kossuth-utca sarkán.

Ajánlja dus raktárát: vas, számszám, épületvaslás, házi-, kerties konyha felszerelésekben.

Hatvan-u. 2. szám alatti raktáramban

nagy választék magyar és budveiszi gyártmányu porcellan kalyhákban, valamint első minőségű vasbutorok, fürdőkádak, jagszagrények és fényezett famaruk.

Szolid kiszolgálás. — Jutányos árak.

Divatos

női mosó ruha szövetek:

BATISTOK, ZEPHIREK,
ÁTTÖRT KELMÉK . . .
SZINES

ANGOLVASZNAK
COSMANOSI

SZINTARTÓ INDISCH-
FOULARD, SAVANNAH,
CHINE CSIKOS ÉS

KOCZKAS VASZNAK

Métere 27 kr.
és 32 krajczár.

SZERB ÉS CSALÁNY-
VÁSZNAK

15 krajczártól
22 krajczárig.

TURISTA INGEK

nagyválasztékban

SZABO LAJOS FIAI cégnél
Debreczen, Rózsater.

TARCSA gyógy- fürdő

Vasmegeyében.

Glaubersótartalmu szénsavdus vasfor-
rások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hűvös égélj, a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások, villamosvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszertár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerves bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 26-tól szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és aug. 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Félvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Allandó fürdő orvos dr. Rhorer Aladár t. m. főorvos. Tarcsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatósághoz és Budapesten Édeskuty L. es. és kir. udvari szállítóhoz. (V ker., Erzsébet-tér 8. sz.) intézendők. Posta- és táviró állomás helyben. Vasuti állomás Felső-Eőr, a szombathelyi-pinkatői vonalon. Honnan a 30 percznyire 5-6 km. fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn. Egy négyülékes bérkocsi ára 4 kor. 50 fillér, társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasuti kalauznál Szombathely és Felső-Eőr között.

Nemes rózsafák

a legmegbízhatóbb kétúró fajokban kaphatók igen jutányos áron

Farkas és Harabula

mükertészek

rózsa és növény telepén

kertész telep Mike-Péresi ut mentén virág csarnok fő piacz nagy tózsde mellett.

Nagy készlet

tavaszi kiültetésre minden féle dísz és viritó növényekből.

Készít

Csokrokat,

Koszorukat,

Virág-koszarokat, és

mindenféle virág munkákat

a legfinomabb izléssel legújabb divat szerint

rendkívül jutányos áron.

Élő vágott virágokból allandó nagy raktár. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Kertek és virág ágyak készítése szolid árak mellett teljesíttetik.

... 50 évi siker ...

ESZÉKI ...
ARCZKENŐCS
ÉS ESZÉKI ...
SZALVATOR-
SZAPPAN ...

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. SZALVATOR-
gyógytárából.
ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arczenőcs ára 70 fl. és 1 kor.
1 drb Szalvator-szappan " " 1 kor.
1 tégely kézi paszta " " 1 kor. 20 fl.
Lyon rizsper kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 száma B. m. rendeletnek.

FORAKTAR, BUDAPESTEN

T Ö R Ö K J Ó Z S E F

gyógyszerész ...
VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 29.

Utazó Dubl és Por gallérok
napernyők, blousok és kalapok
nagyon olcsón szerezhetők be

Rózsa Lajosnál

Kistemplom-bazár.

**Balkénes
iszapfürdő**

lithimnos forrása.

Páratlan gyógyhatású

VESE-, HÓLYAGBAJOK-nál
ÉS KÖSZVÉNYNÉL. o o o

Kénes, nemkülönbén

o ritka gyógyerejű o

MOÓRFÜRDŐI

a legjobb eredménnyel használtatnak csuzos bántalmaknál

o o o o és női bajoknál. o o o o

Villanyosfény- és villanyos vízfürdőiben,

továbbá hidegvizgyógyintézetében az

IDEGBAJOSOK ÉS

IDÜLT IZZADMÁNYOKBAN

szenvedők találnak

o o gyógyulást. o o

Teljes penzió (lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 5 koronától feljebb. Munkás sanatoriumban (lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 2 koronáért. Egy rekesz lithimnos savanyúvíz 25 és fél o o literes üveggel 5 korona. o o o

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mesterséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző- (Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. Csuz, köszvény, ischiss, ízületi bántalmak, emésztőszervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység, ideggyengeség ellen. — Szt. Margitszigeti üditővíz, elsőrangú szénsavval telített ásványvíz, mint asztalvíz legjobban ajánlva

Hirdetések

... a SZABADSÁG napilap számára ...

jutányos áron felvételnek.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész-féle balzsam

Közegészségügyi hatóságilag megvizsgálva és véleményezve.

A palaczk felszerelése a kereskedelmi törvény védjegy oltalmába részesül.

Ezen balzsam úgy belsőleg, mint külsőleg használ és pedig: 1. még eddig el nem ért hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeinél, enyhíti a hurutot, csillapítja a kihányást, eltávolítja a fájó köhögést és idült fájdalmakat is gyógyít. 2. Kiválóan használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden nyakbetegségeknél stb. 3. Teljesen eltávolít minden lázt. 4. Meglepően gyógyítja a gyomorgörcsöket, kólikát és szaggatásokat. 5. A könnyű székelést elősegíti és a vért valamint a vesét tisztítja eltávolítja a lépkórt, a buskomorságot, elősegíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően használ fogfájásoknál, odvas fogaknál, megszünteti a szájbüzt, minden fog- és szájbetegségeknél, eltávolítja a felbőgést. 7. Kitűnően használ külsőleg, mint csodagyógyszer minden sebeknél, égéseknél, fagyott tagokra, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, köszvényt, fülbajt stb.

Figyeljünk mindig pontosan a fenti zöld angyal védjegyre!

Hamisításoktól legjobban megóvhatjuk magunkat, ha közvetlenül a gyárból rendelünk eredeti karton csomagokban. — Az osztrák-magyar birodalom bármely postaállomására küldve, 12 kis vagy 6 duplaüveg ára 4 korona. Bosznia vagy Herzegovinába 4 korona 60 fillér. Megrendelések csak a pénz előleges beküldése vagy részletfizetés mellett eszközölhetnek.

Miért szenved Ön! mikor a biztos gyógyulásra bármiféle és bármilyen régi sebeknél biztos kúra van és a csaknem mindig fájdalmas és veszélyes műtéteket sőt egyes tagok levágását is kikerülhet.

Thierry A. gyógyszerész százlevelű rózsabalzsamával

egyedül valódi — mely rendkívül szívóerővel bír s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak egyhítésében utólag lehetetlen. A valódi százlevelű rózsabalzsam használható:

A gyermekágyas nő mellbajánál, tejgyülemlésnél, mellkeményedésnél, orbáncz mindennemű sérelmek láb- vagy csontsebesülések, sebek, genyedség, dagadt lábak sőt csontszu ellen; ütes-, szurás-ló-, vágás és zuzódási sebek ellen. Használható minden idegen részék, u. m. üveg-, faszálka, homok, szilánk és tüskék eltávolítására. Mindennemű daganat, kinövés, pokolvar, ujjaképződés, sőt rákbetegség ellen, szemölcs, körömdaganat, hólyag- és feldörzsölt lábak gyógyítására. Mindennemű égési sebek, fagyott testrészek, betegeknek hosszasan fekvés által támadt sebek, nyakdaganat, vértorlás, fülzugás és a gyermekeknek előforduló kisebesedések ellen stb.; a szétküldés kizárólag az összeg előleges beküldése mellett eszközölhetik. 2 tégely, csomagolás, szállítólevél és bérmentes megküldéssel 3 kor. és 50 fl.

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre. Figyelmeztetlek mindenkit a hatástalan hamisítványok megvételétől s kérem szigorúan arra ügyelni, hogy minden tégelyen a fenti védjegy és az ékezetes „Thierry A. orángyal-gyógyszertára Pregradában” beleegyezve kell lenni. E két gyógyító erejű névze névze felülmúlhatatlan szer sohase romlik meg, de sőt ellenkezőleg minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, nem árt nekik se a hideg, se a meleg, azért bármely időszakban használhatók. Csaknem mindig biztos sikerrel járnak, különösen míg az orvos megérkezik, természetesen soha se szabad másféle hamisításokhoz vagy sokszorosan ajánlott hatástalan és értelmetlen pótszerekhez nyulni, melyekért csak haszontalanul dobjuk ki a pénzünket, de maradjunk meg mindig a régi, kipróbált, olcsó megbízható s amellyel teljesen ártalmatlan, világhírű szer mellett, melyeket minden családnál előforduló eshetőségekre mindig készletben kellene tartani. A mellékelt minden felsorolt jelszavakkal ellátva nem volna kapható, egyszerűen rendeljük közvetlenül az alábbi cím alatt:

Thierry Adolf LIMITED orángyal-gyógyszertárától, Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Központi raktár:

Budapest Török J.; Zágrábban Mittelbach S.; és Bécsben Brady C. gyógyszerésztárában.

